

JOHAN DERKSEN

COLUMNS

*Groeten uit
Oudewater*

**JOHAN
DERKSEN**
COLUMNS

*Groeten uit
Oudewater*

INHOUD

Het is echt waar, ik mis Louis van Gaal	9
Jan Boskamp, streetwise en een authentiek character	16
De hele wereld draaide om Rinus Michels	23
Utrechtse jochies, nostalgie en gebakken lucht	29
Bedankt, analfabetische cultuurbarbaren en domoren	36
Een gentleman tussen fascisten, racisten en antisemieten	43
Adrie Koster, een grijze muis met kwaliteiten	50
Ajax gegijzeld door academici en leken	57
Danny Blind overleeft alles en iedereen	63
Clubliefde als excuus voor intriges	69
Romantiek en nostalgie dankzij Kick Smit	76
Intelligente mensen met achterbakse trekjes	82
Ajax schreeuwt om Theo van Duivenbode	88
Welkom in het jaar van de Oranje-koorts	94
FC Twente hunkert naar een loyale coach	101
Wapenstilstand ten einde, Ajax-soap wordt hervat	108
Ronald Koeman, de zelfanalyse van een loser	114
En The Winner Is: John Guidetti	121
Wat is er toch aan de hand met Nederland?	127
Louis van Gaal omarmde achterbaks scenario	134
Dwaze Moeders, mensenrechten en zakkenvullers	141
Zwijmelen met een boeiend nostalgisch voetbalboek	148
Hoogste tijd voor crisisberaad bij de KNVB	155
Wlodi Smolarek was ongelukkig bij Feyenoord	162
Phillip Cocu, niets is veranderlijker dan de mens	169
Het sprookje van de korfballer uit Almelo	175
Een gemankeerde linksfoot en een wondermidvoor	181

De vergeten verlegen vedette Lambert Verdonk	187
Mario Balotelli zoekt professionele hulp	194
Een vreselijk seizoen voor voetbalanalytici	201
Iedere zaterdag is een feestdag	208
George Knobel, sobere boer uit Brabant	215
Renze de Vries, gedreven door clubliefde	222
Leen Looijen kijkt terug en bijt van zich af	229
Alleen Marco van Basten en Ruud Gullit in topvorm	236
Soms begrijp ik de bondscoach niet	241
We leven in Nederland niet in De Efteling	247
Bondscoach creëerde zijn eigen ondergang	252
Kliekjes, ego's en wanprestaties	257
Ruud Gullit als boegbeeld van Oranje	263
Dr. Jekyll & Mr. Hyde als bondscoach	269
Ook topvoetballers hebben een moeder	275
Dick Nanninga, de vergeten kopspecialist	281
Kroonprins Willem-Alexander strooit met drogredekenen	287
Gelukkig, Louis van Gaal is terug	293
Het bord op schoot is onrealistisch gemijmer	298
Huntelaar en Van Persie bepalen lot van Louis	304
Kees Jansma en zijn saai ideale schoonzonen	310
Pretty Boy Pellè en Louis Laptop	315
Feyenoord-talent vecht voor zijn leven	320
Hillsborough en de borsten van prinses Kate	325
Achter iedere foto schuilt een verhaal	330
Oudere jongeren met verborgen ambities	336
De zelfmoord van een flamboyante topvoetballer	342

Het is echt waar, ik mis Louis van Gaal

Eerlijk gezegd had ik het niet verwacht, maar het is echt waar: ik mis Louis van Gaal. Ik wil me weer ergeren aan zijn zelfingenomenheid, de stemverheffingen zodra iemand een afwijkende mening heeft en zijn dominante monologen, waarin hij de indruk wekt dat Louis het voetbal hoogstpersoonlijk heeft uitgevonden en daarom de voetbalwijsheid exclusief in pacht heeft. Ik wil hem weer zien in zijn beste rol. Verkleed als volksmenner spreekt hij dan met de demagogische toon van een klassieke vakbondsleider zijn onderdanen toe, die hem als karakterloze kuddedieren volgen.

Het treurige is dat het voor Van Gaal geen parodie maar bittere ernst is, waardoor het plotseling misselijkmakende evenementen worden. Toch mis ik het. De laatste keer dat hij de media haalde was tijdens zijn zestigste verjaardag. Toen had hij een mondain feest georganiseerd in Noordwijk voor alle mensen uit de voetballerij die hem nooit tegenspreken.

Ik mis hem ook als coach en voetbalanalyticus. Niemand kon op televisie een wedstrijd beter ontleden dan Louis en als trainer heeft hij fantastische resultaten geboekt. Helaas staat hij na zijn pijnlijke vertrek bij Bayern München niet meer te dringen om als coach aan de slag te gaan. Zijn carrièreplanning geeft

aan dat hij alleen nog met een sterk voetballand als bondscoach naar het WK wil. Hij kan het zich blijkbaar financieel veroorloven selectief te zijn. Sjeik Mansour bin Zayed, de eigenaar van Manchester City, wilde hem naar topclub Al Jazeera in Abu Dhabi halen. Als salaris zou Van Gaal vier miljoen euro netto per jaar gaan verdienen, maar hij bedankte vriendelijk voor de eer en het geld.

De meningen over Louis zijn verdeeld. De voormalige Duitse sterspeler Günter Netzer is lovend: 'Van Gaal was bij Bayern München de juiste man op de juiste plaats. Hij is het beste wat de club kon overkomen.' De Engelse topjournalist Simon Kuper dacht daar heel anders over: 'Bijna alles aan de trainer Van Gaal klopt niet. Hij heeft een afgeplat gezicht, een dikke buik en zwaait op de meest onmogelijke momenten met een notitieboekje. De taak van een coach is voornamelijk representatief en daar is Van Gaal uitgesproken slecht in.' Van Gaals voormalige trainer bij Sparta, Barry Hughes, sluit zich graag daarbij aan: 'Hij was nogal arrogant, hij had de wijsheid in pacht. Op het veld had ik niet zo'n moeite met hem, hij presteerde goed, maar als mens was hij een hopeloos geval.'

Het karakter van Van Gaal was voor Ajax geen belemmering hem te contracteren. Toenmalig voorzitter Tom Harmsen: 'Louis is verdomd arrogant en wij houden wel van arrogante mensen.' Guus Hiddink heeft een hekel aan Van Gaal, al zal hij dat nooit in het openbaar uitspreken. Toen beide heren waren

gecontracteerd om het EK van 1992 te analyseren voor de media, weigerde Hiddink in hetzelfde vliegtuig als Van Gaal naar Zweden te reizen. Louis kijkt zelf ook weleens in de spiegel, zoals voor zijn aantreden bij Bayern. ‘Deze club is zoals ikzelf ben: zelfbewust, arrogant, innovatief, maar ook warm en familiair. Die cultuur in München past me als een warme mantel.’ Ook oud-international Paul Breitner, tegenwoordig columnist, waardeerde hem zeer. ‘Sinds zijn komst ging ik opeens weer met plezier naar het stadion. Niet om Bayern te zien winnen, want dat gebeurt toch wel, maar om te genieten van het mooie voetbal.’ Daar begrijpt de Italiaanse vedette Luca Toni helemaal niets van. ‘Van Gaal liet in de kleedkamer eens zijn broek zakken, om aan te tonen dat hij de ballen had elke speler te wisselen. Hij kan niet met de huidige generatie topvoetballers omgaan. Spelers willen graag in gesprek met hun coach, maar daar hoef je bij Van Gaal niet op te rekenen. Alles moet zoals hij het wil.’

Louis was vol zelfvertrouwen begonnen in München. Hij meende dat zijn systematische manier van coachen goed bij de club paste. En hij vond het belangrijk dat de club niet werd geleid door zakenmannen, maar door voetbalmensen met wie hij goed door één deur dacht te kunnen. Uli Hoeness, Franz Beckenbauer, Christian Nerlinger en Karl-Heinz Rummenigge waren als voetballer wereldtoppers en lieten zich niet voortdurend de les lezen door Van Gaal, die ook al hun goedbedoelde

adviezen negeerde, waardoor zijn Duitse avontuur nog geen twee jaar duurde. Rummenigge: ‘Hij heeft niets geleerd van alle commotie, gesprekken en onze aanbevelingen. Succes is één ding, plezier is een ander punt, maar het plezier is hier lang weggeweest. Bij ons als bestuur en bij de spelers. En het was een sprookje dat de spelers nog achter Van Gaal stonden. Er werden totaal onnodige problemen gemaakt die de club volledig van slag hebben gebracht. Van Gaal moet zich eens afvragen wat hij heeft gedaan.’

Er zijn dagen dat ik niet aan Louis denk, maar plotseling viel er laatst een boek, *Louis van Gaal – De Man En Zijn Methode*, op mijn bureau. Van Gaal zal niet blij zijn met deze driehonderd pagina’s informatie over hem. Hij wil dergelijke publicaties regisseren, maar auteur Maarten Meijer, die al twee boeken schreef over Guus Hiddink en één over Dick Advocaat, heeft Louis er niet bij betrokken. Meijer haalde zijn feiten en citaten uit boeken, tijdschriften, kranten en websites uit Nederland, Amerika, Engeland en Duitsland. Daardoor bestaat de kans dat er feitelijke onjuistheden in voorkomen, maar hij produceerde wel een boeiend portret van Louis.

Maarten Meijer komt uit Zeist. Na zijn middelbare school zeilde hij in een jacht de Atlantische Oceaan over naar Amerika. Aan de State University van New York studeerde hij biologie en filosofie. In 1991 verhuisde hij met zijn gezin naar Rusland. Hij doceerde filosofie in Moskou en behaalde een graad in de Rus-

sische literatuur aan de Staatsuniversiteit van Moskou. In 2000 verhuisde het gezin naar Zuid-Korea, waar hij Engels doceerde aan de Universiteit van Seoul. Sinds 2006 doceert Meijer filosofie en ethiek op een internationale particuliere school in de Koreaanse bergen en schrijft hij boeken over Nederlandse toptrainers. Zijn boek over Van Gaal puilt uit van de leuke weetjes, waardoor je al lezend toch weer een zwak voor hem krijgt.

Aloysius Paulus Maria van Gaal komt uit een vroom rooms-katholiek gezin. Zijn ouders zagen er streng op toe dat het voltallige gezin elke zondag de buurtkerk aan het Linnaeushof in de Amsterdamse wijk Watergraafsmeer bezocht. Louis werd op 8 augustus 1951 als jongste van de negen kinderen geboren. Liefde en warmte werden in huize Van Gaal volop gegeven, maar vader en moeder hadden het huishouden streng georganiseerd. Ieder kind kreeg een taak toegewezen; de een dekte de tafel, een ander waste af. Louis moest boodschappen doen en aardappels schillen. Vader Van Gaal was hoofdvertegenwoordiger bij de Steenkolen Handels Vereniging. Het leidinggeven zat hem in het bloed en dankzij dat talent maakte hij carrière bij het bedrijf. Hoewel Van Gaal senior overleed toen Louis elf was, pikte de jongste zoon uit de overlevering wat dingen mee. ‘Mijn vader had, denk ik, hetzelfde karakter als ik’, zegt hij. ‘Hij had een open oog voor de medemens, luisterde, maar durfde beslissingen te nemen die niet voor iedereen aanvaardbaar waren, maar wel nodig waren voor het bedrijf. Hij was een leidingge-

vend figuur. Ik hoorde dat mijn vader vrij streng en gedisciplineerd was. Hij was dol op mijn moeder. Zijn levensopvatting waren kernwaarden als eerlijkheid, eerbied, trouw en een sterk verantwoordelijkheidsgevoel. Deze waarden gaf hij aan zijn kinderen door en paste ik toe als ik mijn spelers trainde.’

De roerige jaren zestig gingen aan Louis voorbij. Terwijl zijn vrienden hun haar lang lieten groeien, hield hij vast aan een keurig kort kapsel. Anderen droegen trendy jeans, maar Van Gaal bleef zijn terlenka broeken trouw. Het enige modeverschijnsel waaraan hij zich bezondigde was de aanschaf van een brommer. Louis was gek op een Puch, een Oostenrijkse brommer met een hoog stuur die alle jongens in de jaren zestig moesten hebben. Stadion De Meer lag op loopafstand van zijn huis, maar voor rooms-katholieke ouders was de overstap naar een niet-kerkelijke voetbalclub taboe. Daarom ging Louis in 1961 spelen bij RKSV De Meer.

Louis van Gaal staat erom bekend de regie strak in handen te houden. Zelfs zijn dochters mogen hem niet tutoyeren en moeten *u* tegen hem zeggen, omdat hij zijn moeder eveneens zo aansprak. ‘Dat was in die tijd heel gewoon in Nederland en ik verwacht het nu ook van mijn dochters’, zegt hij. ‘Ik ben de vriend van mijn kinderen en ze houden van me, maar ik ben van een andere generatie en dat moeten ze beseffen. Ik vind dat belangrijk. Uiteraard spreken mijn spelers me ook zo aan.’

Ik respecteer de normen en waarden van Louis, maar mijn dochters tutoyeren me wél en mijn redacteurs noemen me bij mijn voornaam. Waarschijnlijk vindt Van Gaal dat respectloos, maar zo kan het ook. Zoals een afwijkende mening over voetbal ook kan plaatsvinden zonder stemverheffingen. Ik heb het boek over Louis met plezier gelezen en ben helemaal klaar voor zijn comeback.

Groeten uit Oudewater

Er zijn maar weinig lezers van Voetbal International die de column van Johan Derksen links laten liggen. Geen wonder. Wie hem mist, staat een week lang met de mond vol tanden aan de borreltafel, in de sportkantine of op een verjaardagsfeestje. Derksen is dé opinieleider in voetbal-land. Net zo vlot, scherp en sardonisch als zijn tong op televisie, is zijn pen in het blad. In Groeten uit Oudewater alle columns van het afgelopen jaar op een rij.

**JOHAN
DERKSEN
COLUMNS**

9 789071 359637

voetbal
INTERNATIONAL